

REGIMENT INFANTERIE ORANJE GELDERLAND

Het regiment Oranje Gelderland heeft als oudste stamonderdeel het regiment van Joost de Zoete van Villiers, dat werd opgericht op 7 januari 1586, tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Het huidige regiment zet de traditie voort van het 5e Regiment Infanterie en bewaart die van het 8e Regiment Infanterie. Men wilde met de naamgeving in 1950 een benaming uit het verleden doen herleven.

Het lag voor de hand dat voor het regiment met de nieuwe naam een specifiek Gelders embleem werd gekozen. Dat embleem werd ontleend aan het helmteken van de hertogen van Gelre. Dat was destijds een versiering van de tournooihelmen van de ridders. Daaraan kon men, ook met gesloten vizier, de drager herkennen.

Voor de Hertogen van Gelre bestond het helmteken uit een witte pauwestaart die het wapenfiguur – een gekroonde dubbelstaartige leeuw op een azuurveld – waaivormig omsloot. Deze dubbelstaartige leeuw was in 1339 door Reinald II als familiewapen aangenomen. Het wapen is sindsdien bekend als de Gelderse leeuw en komt voor in diverse gemeentewapens in Gelderland en in de provinciewapens van Gelderland en Limburg.

Voor het embleem van het regiment werd gekozen voor een aantal van zeven pauweveren, hoewel dat aantal pauweveren in het verleden nogal eens varieerde. Het getal zeven echter genoot in de klassieke oudheid reeds een bijzondere betekenis, zoals de zeven hemelsferen, de zeven planeten, de zeven kleuren en de zeven metalen. De pauw is het symbool van alziendheid en opmerkzaamheid door zijn veellogige vederdos. Hoewel pauweveren meer in helmtekens werden gebruikt, voerden de Hertogen van Gelre uitsluitend witte pauweveren, hetgeen in een oud geschrift van 1473 terug te vinden is. Het was de verplichting van de leenheer van Staverden, een buurtschap onder de gemeente Ermelo, deze zeldzame witte pauwen in stand te houden. Daardoor was men verzekerd van een geregelde aanvoer van witte pauweveren. Deze oude traditie werd in 1956 herdacht toen de Heer van Staverden aan de commandant van het Regiment Oranje Gelderland tweehonderd witte pauweveren schonk.

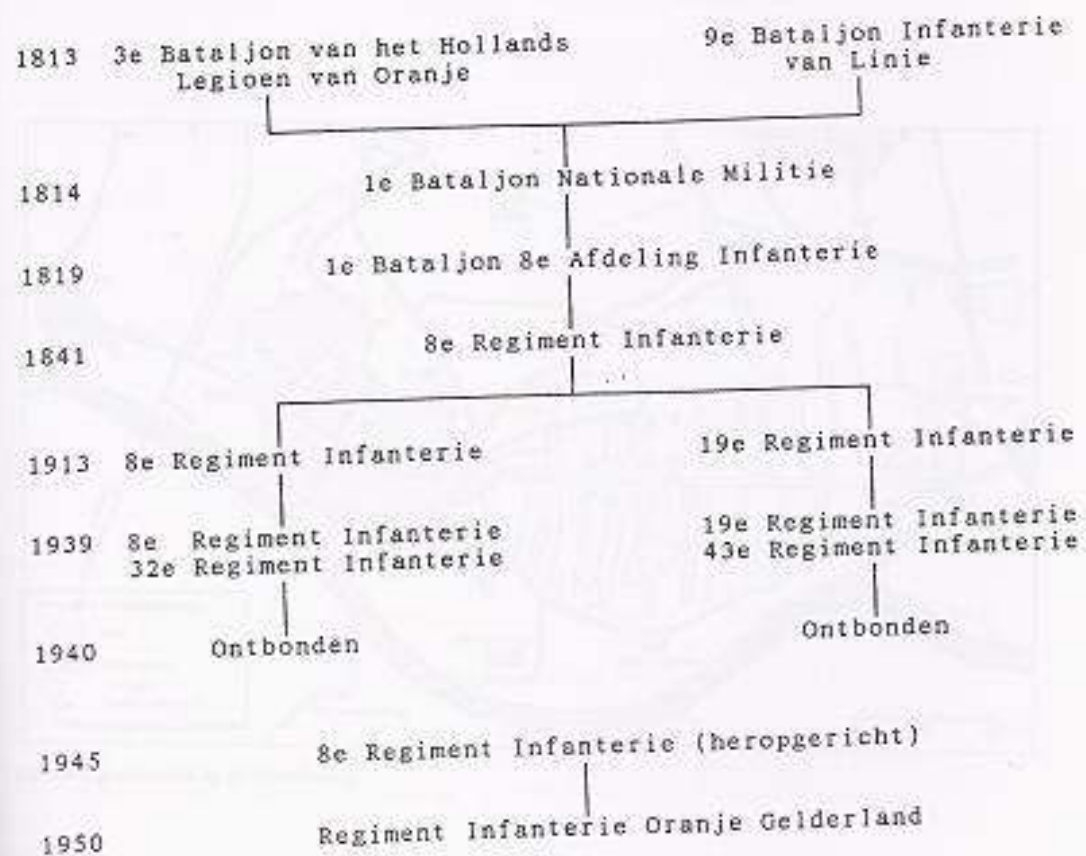
Het goudkleurige baretembleem wordt gedragen op een ponceaurode ondergrond. Het wordt gevormd door het helmteken van de vroegere hertogen van Gelre. Het bestaat uit een schild van Nassau, omgeven door zeven pauweveren. Het geheel rust op een banderol waarin de woorden ORANJE GELDERLAND zijn vermeld.

De belangrijkste wapenfeiten die het Regiment Oranje Gelderland op zijn naam heeft staan zijn: Nieuwpoort (1600, tegen de Spanjaarden); Seneffe (1674, tegen de Fransen); Torbay (1688; landing van stadhouder Willem III met een leger van 15.000 man ter verdediging van het protestantisme tegen de katholiek geworden Engelse koning Jacobus II); Gibraltar (1702-1704, tegen de Spanjaarden); Malplaquet (1709, tegen de Fransen); Doornik (1745, tegen de Fransen); Noord-Holland (1799, tegen de Engelsen en Russen); Quatre Bras van Waterloo (1815, tegen Napoleon); Tiendaagse Veldtocht (1831, tegen de Belgen); Valleistelling (1940, tegen de Duitsers) en Java (1945-1950, conflict met Indonesië)

Het Regiment Infanterie "Oranje Gelderland"

II.3.2

Het 8e Regiment Infanterie

Het Regiment Infanterie "Oranje Gelderland"

17.3.1 Het 3e Regiment Infanterie

1814 6e Bataljon Infanterie van Linie 1de Bataljon Infanterie van Linie

1814 6e bataljon Infanterie van Linie

1815 5e Afdeling Infanterie

1841 5e Regiment Infanterie

1913 5e Regiment Infanterie 16e Regiment Infanterie

1939 5e Regiment Infanterie 16e Regiment Infanterie
29 Regiment Infanterie 40e Regiment Infanterie

1940 Ontbonden Ontbonden

1945 5e Regiment Infanterie (heropgericht)

1950 Regiment Infanterie Oranje Gelderland

Bron: B.A. Cats / H.L. Zwitzer, 'Ken uw baretembleem', Legerkoerier, juni 1988